

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з дисципліни

«Методика навчання образотворчого мистецтва та робота з обдарованими дітьми»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Курс III

Спеціальність: 014 Середня освіта

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Форма проведення: екзамен складається з тестових запитань та практичного завдання

Тривалість проведення: 2 год

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання

Оцінювання результатів складання екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання та відповідною рейтинговою оцінкою.

Максимальна кількість балів, яку можливо отримати під час складання екзамену – 40 балів.

Критерії оцінювання тестових завдань: 10 тестових питань оцінюються максимум в 10 балів.

- завдання одиночного вибору – 1 бал
- завдання множинного вибору – 2 бали
- завдання з метою розставити в правильному порядку – 4 бали
- завдання з метою поєднати відповідність – 4 бали

Складання плану-конспекту уроку – 15 балів;

Розробка демонстраційного матеріалу до уроку – 15 балів.

Таблиця 1. Оцінювання плану-конспекту уроку

№ п/п	Значення оцінки	Кількість балів
1.	План-конспект уроку розроблено з урахуванням всіх вимог дидактики, доцільно підібрані методи та прийоми навчання. Тема уроку розкрита повністю, зрозуміло пояснена методика виконання практичного завдання уроку, вдало розміщене зображення на площині паперу.	15-13 бали
2	Студент виявляє системні знання з методики навчання	12-10

	образотворчому мистецтву, виконує роботу з дотриманням встановлених вимог, проте допускає помилки в методиці та недостатньо чітко проілюстровані всі етапи виконання завдання.	балів
3.	Робота в цілому відповідає всім вимогам, має незначні недоліки. Студент виявляє володіння методикою навчання образотворчому мистецтву на середньому рівні, вміє визначити основні етапи виконання роботи.	9-7 балів
4.	Робота частково відповідає всім вимогам. Студент володіє методикою навчання образотворчому мистецтву на середньому рівні.	6-4 балів
5.	Виконання плану-конспекту уроку задовольняє мінімальній кількості вимог та має наявні суттєві помилки. Виявлена неспроможність впоратись з визначеним обсягом роботи.	3-1 балів

Таблиця 2. Оцінювання виконання демонстраційного матеріалу до уроку

№ п/п	Значення оцінки	Кількість балів
1.	Зображення розміщено відповідно до законів композиції, виразно проілюстровані всі етапи виконання завдання. Студент вільно володіє техніками образотворчого мистецтва. Вірно та акуратно виконана робота. Допущено незначні помилки у виконанні роботи.	15-13 бали
2	Студент володіє техніками образотворчого мистецтва на достатньому рівні. Недостатньо чітко та зрозуміло проілюстровані всі етапи виконання завдання.	12-10 балів
3.	Технічне виконання малюнку на середньому рівні, вміє визначити основні етапи виконання роботи. Кольорове та тональне рішення роботи підібране з урахуванням вимог завдання	9-7 балів
4.	Робота виконана з композиційними помилками, має похибки в розміщенні зображення на площині аркуша. Кольорове та тональне рішення роботи на середньому рівні, гармонія слабо виявлена. Технічне виконання на недостатньому рівні.	6-4 балів
5.	У малюнку відсутнє володіння методикою навчання образотворчому мистецтву, вміє визначити основні етапи виконання роботи. Відсутнє гармонійне, кольорове, тональне рішення завдання. Виявлено низький рівень володіння визначеною технікою.	3-1 балів

Орієнтовний перелік модулів і тем за якими були складені тестові завдання

Змістовий модуль 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва

1. Вивчення видів і жанрів образотворчого мистецтва в школі. Роль образотворчого мистецтва в естетичному вихованні дітей.
2. Мистецтво графіки. Види живопису. Вивчення графіки та живопису на уроках образотворчого мистецтва в школі.
3. Архітектура як вид мистецтва. Мистецтво скульптури. Уроки ліплення в середній школі. Обдарування та художньо-творчі здібності у дітей. Феномен таланту.
4. Декоративно-прикладне мистецтво. Використання декоративних технік на уроках образотворчого мистецтва.

Змістовий модуль 2. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва

5. Методи та форми організації навчально-виховного процесу на уроках образотворчого мистецтва. Роль педагогічного малюнку. Напрями роботи з обдарованими учнями в ЗОШ.
6. Ознайомлення студентів зі змістом програм з образотворчого мистецтва. Інтегрована мистецька освіта в загальноосвітній школі.

Змістовий модуль 3. Методика навчання образотворчій грамоті учнів загальноосвітньої школи

7. Сприймання кольорів та робота фарбами. Методи, прийоми, засоби, форми організації роботи з обдарованими дітьми.
8. Умовно-площинне зображення. Методика малювання предметів з натури.
9. Сприймання та зображення відкритого простору та інтер'єру за законами перспективи.
10. Побудова голови людини. Зображення фігури людини.

Змістовий модуль 4. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва

11. Вимоги до сучасного уроку образотворчого мистецтва. Підготовка вчителя до уроку. Методика виконання завдань в різних техніках образотворчого мистецтва для розвитку творчих здібностей у дітей.
12. Структура уроку образотворчого мистецтва за різними типами.

Змістовий модуль 5. Організація навчально-виховного процесу школярів засобами образотворчого мистецтва

13. Організація естетичного виховання школярів засобами образотворчого мистецтва у позаурочний час.
14. Інноваційно-пошукова робота педагога з дітьми. Пошук і розробка освітніх інновацій в школі. Сучасні художні техніки та технології з образотворчого

мистецтва у роботі з обдарованими дітьми.

Завдання практичної роботи

Практичне завдання передбачає розробку плану-конспекту та демонстраційного матеріалу до уроку образотворчого мистецтва. Тема уроку визначається білетом шляхом жеребкування.

Вирішуючи завдання екзаменаційного завдання, студент повинен виконати повний об'єм винесеної на іспит роботи відповідно до наступних вимог:

1. Розробка плану-конспекту уроку: визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку на задану тему, описати методику виконання роботи. План-конспект має відповідати темі уроку відповідно до вікових особливостей учнів та чітко визначати послідовність виконання відповідно до календарно-тематичного планування для учнів 5-7 класів.

2. Виконання демонстраційного матеріалу має відображати поетапну роботу над завданням уроку, дотримання правил та законів композиції, правильно визначати всі елементи твору, передачу тонових та кольорових співвідношень. Зображення у поданих малюнках на вказаному форматі аркуша має складатись із чотирьох послідовних етапів виконання завдання – схематичне розташування всіх елементів композиції, лінійно-конструктивна побудова, початок роботи у заданій художній техніці, повністю завершена робота.

Необхідні матеріали для виконання практичної частини:

Папір формату А-4, графітні олівці, гумка, чорна гелева ручка, кольорові олівці, акварельні фарби чи гуаш, пензлі, ємність для води, палітра. Вибір матеріалів для практичної роботи визначається завданням білета.

Перелік тем для виконання практичної роботи:

1. Розробити урок для учнів 7-го класу на тему: «Міський пейзаж». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику зображення міського пейзажу з урахуванням законів лінійної та повітряної перспективи, доповнити ілюстративним матеріалом.
2. Розробити урок з декоративного мистецтва для учнів 5-го класу на тему: «Імітація мозаїки. Рослинний мотив». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, доповнити ілюстративним матеріалом.

3. Розробити урок живопису для учнів 6-го класу на тему: «Улюблена тварина». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, етапи виконання скульптури тварини в рамках вивчення анімалістичного жанру, доповнити ілюстративним матеріалом.
4. Розробити урок для учнів 5-го класу на тему: «Птахи». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику зображення птахів з урахуванням основних пропорцій, доповнити ілюстративним матеріалом.
5. Розробити урок для учнів 5-го класу на тему: «Грецька ваза-амфора». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, пояснити етапи побудови вази та виконання орнаменту, доповнити ілюстративним матеріалом.
6. Розробити урок для учнів 6-го класу на тему: «Спорт очима художників» з передачею особливостей зображення людини в русі. Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, доповнити ілюстративним матеріалом.
7. Розробити урок для учнів 7-го класу на тему: «Ландшафтний дизайн». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику зображення архітектурних елементів, доповнити ілюстративним матеріалом.
8. Розробити урок для учнів 7-го класу на тему: «Екслібрис». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику виконання екслібрису, доповнити ілюстративним матеріалом.
9. Розробити урок для учнів 6-го класу на тему: натюрморт «Дари осені». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику зображення натюрморту, доповнити ілюстративним матеріалом.
10. Розробити урок для учнів 5-го класу на тему: «Великодні писанки». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику створення писанки, доповнити ілюстративним матеріалом.
11. Розробити урок для учнів 5-го класу на тему: «Морський пейзаж» (марина). Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, доповнити ілюстративним матеріалом.
12. Розробити урок для учнів 5 класу з живопису до теми: «Народний одяг». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, доповнити ілюстративним матеріалом.
13. Розробити урок для учнів 5-го класу до теми: «Новорічний карнавал». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку,

описати методику зображення людини з урахуванням елементарних пропорцій, доповнити ілюстративним матеріалом.

14. Розробити урок з вивчення анімалістичного жанру для учнів 5-го класу на тему: декоративна композиція «Фантастична тварина». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, доповнити ілюстративним матеріалом.
15. Розробити урок для учнів 5-го класу до теми: «Колорит в живописі». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику зображення натюрморту, доповнити ілюстративним матеріалом.
16. Розробити урок для учнів 7-го класу до теми: «Моя кімната». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, доповнити ілюстративним матеріалом з урахуванням законів лінійної перспективи.
17. Розробити урок для учнів 5-го класу на тему: «Цирк Сходу». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати етапи виконання графічної композиції в анімалістичному жанрі на задану тему, доповнити ілюстративним матеріалом.
18. Розробити урок для учнів 5-го класу на тему: «Декоративний натюрморт». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику зображення декоративного натюрморту, доповнити ілюстративним матеріалом.
19. Розробити урок для учнів 6-го класу в графічній техніці «Сільський пейзаж з народною архітектурою» з урахуванням лінійної перспективи. Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, доповнити ілюстративним матеріалом.
20. Розробити урок для учнів 5-го класу з декоративного мистецтва на тему: «Декоративний пейзаж». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, доповнити ілюстративним матеріалом.
21. Розробити урок для учнів 5-го класу на тему: «Портрет однокласника». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику зображення голови людини з урахуванням основних пропорцій, доповнити ілюстративним матеріалом.
22. Розробити урок для учнів 7-го класу на тему: «Літературний образ. Комікс». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику зображення коміксу та особливості ілюстрації, доповнити ілюстративним матеріалом.
23. Розробити урок для учнів 7-го класу на тему: «Дизайн. Плакат миру». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку,

описати методику зображення плакату, особливості дизайну та використання шрифтової композиції, доповнити ілюстративним матеріалом.

24. Розробити урок для учнів 6-го класу на тему: стилізований натюрморт «Квіти». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, описати методику зображення стилізованого натюрморту, доповнити ілюстративним матеріалом.
25. Розробити урок для учнів 6-го класу на тему: «Історичний жанр». Визначити тип, мету, завдання, обладнання, матеріали та структуру уроку, доповнити ілюстративним матеріалом.

Розглянуто і затверджено на засіданні
циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну
Протокол від 05 березня 2025 року № 3

Голова циклової комісії

Олена КАЗІМІРЕНКО

Екзаменатор

Людмила СОЧЕНКО